

אלו בני שעיר שהזמינם הקדוש ברוך הוא לקבל תורה ולא רצו לקבלה. מהררי נמרים - אלו בני ישמעאל, שכתוב (דברים לג) ה' מסיני בא וזרח משעיר למו הופיע מהר פארן ואתה מרבבת קדש.

מה זה ואתה מרבבת קדש? ששנינו, כשרצה הקדוש ברוך הוא לתת תורה לישראל, באו מחנות של מלאכים עליונים. פתחו ואמרו, (תהלים ח) ה' אדגנו מה אדיר שמך בכל הארץ אשר תנה הודך על השמים, ורצו שתורה תנתן להם.

אמר להם הקדוש ברוך הוא, וכי יש בכם מות? שכתוב (במדבר ט) אדם כי ימות באהל. (דברים כא) וכי יהיה באיש חטא משפט מות והומת. יש ביניכם חטא? וכי אתם צריכים דינים? יש ביניהם גזל או גנבה? שכתוב (שמות כ) לא תגנב. יש ביניכם נשים? שכתוב לא תנאף. יש ביניכם שקר? שכתוב לא תענה ברעף עד שקר. יש ביניכם חמדה? שכתוב לא תחמד. אז לשם מה אתם רוצים תורה? מיד פתחו ואמרו, (תהלים ח) ה' אדגנו מה אדיר שמך בכל הארץ. ואלו אשר תנה הודך על השמים לא כתוב. ועל כך ואתה מרבבת קדש, אז מימינו אש דת למו.

רבי יוסי באר פסוק זה פשיטתה שכינה לגלות מצרים, ורבי שמעון אמר, פסוק זה על סוד יחוד האמונה נאמר. אתי מלבנון פלה, הקול אמר לדבור אתי, משום שהרי קול בא לדבור, ומנהיגו עמו להיות כאחד בלי פרוד כלל, משום שקול הוא כלל, דבור הוא פרט, ולכן כלל

תחותיה. דכתיב, (שמות י"ט) ויתיצבו בתחתיה החר. ממעונות אריות: אלין בני שעיר דקודשא בריה הוא זמין לון באורייתא, ולא בעו לקבלה, מהררי נמרים: אלין בני ישמעאל. דכתיב, (דברים לג) ה' מסיני בא וזרח משעיר למו הופיע מהר פארן ואתה מרבבות קדש.

מאי ואתה מרבבות קדש. דתנינן, בד בעא קדשא בריה הוא למיהב אורייתא לישראל, אתו משריין דמלאכין עלאין, פתחו ואמרו, (תהלים ח) ה' אדונינו מה אדיר שמך בכל הארץ אשר תנה הודך על השמים, בעאן דיתיהיב לון אורייתא.

אמר לון קדשא בריה הוא, וכי אית בכון מותא, דכתיב, (במדבר י"ט) אדם פי ימות באהל. (דברים כ"א) וכי יהיה באיש חטא משפט מות והומת. חטא אית ביניכו, וכי אתון בעאן לדינין. אית ביניכו גזל. או גנבה, דכתיב, (שמות כ') לא תגנב. אית ביניכו נשים דכתיב, (שמות כ') לא תנאף. אית ביניכו שקרא, דכתיב, (שמות כ') לא תענה ברעף עד שקר. אית ביניכו חמדה, דכתיב, (שמות כ') לא תחמוד. מה אתון בעאן אורייתא. מיד פתחו ואמרו, ה' אדונינו מה אדיר שמך בכל הארץ. ואלו אשר תנה הודך על השמים לא כתיב. ועל דא ואתה מרבבות קדש, פדין מימינו אש דת למו.

רבי יוסי אוקים להאי קרא, בד נחתא שכינתא בגלותא דמצרים. ורבי שמעון אמר, האי קרא, על רזא ד'יחודא דמהימנותא אתמר, אתי מלבנון פלה, קול אמר לדבור אתי, בגין דהא קול אתי לדבור, ומדבר לה בהדיה,

ומדבר לה בהדיה,

הצטרף לפרט, ופרט הצטרף
לכלל, שהרי אין קול בלי דבור,
ואין דבור בלי קול. ועל זה אתי
מלבנון כלה וגו', שעקר שניהם
באים מלבנון.

תשורי מראש אמנה - זהו גרון
שמשם יוצאת רוח השלים
לכל, (בלה) מסוד הלבנון הנסתר
והגנוז. מראש שניר וחרמון -
זוהי לשון ראש ואמצע,
שחותרת את הדבור. ממענות
אריות - אלה הם שנים. מהררי
נמרים - אלה הם שפתיים,
השלמות שבהם נשלם הדבור.
ואלה שמות בני ישראל. רבי
חייא פתח, (משלי כג) אל תלחם
את לחם רע עין ואל תתאו
למטעמתיו. אל תלחם את לחם
רע עין - משום שלחם או הנאה
מאותו איש שהוא רע עין, אינו
כדאי לאכל ולהנות ממנו.
שאלו כשידרו ישראל למצרים
לא טעמו לחם של המצרים, לא
היו נשארים בגלות, ולא היו
מציקים להם המצרים.

אמר לו רבי יצחק, והרי נגזרה
גזרה? אמר לו, הפל הוא
כראוי, שהרי לא נגזר דוקא
במצרים, שהרי לא כתוב כי גר
יהיה זרעך בארץ מצרים, אלא
(בראשית טו) בארץ לא להם, ואפלו
בארץ אחרת.

אמר רבי יצחק, מי שהוא בעל
נפש, (לא יאכל עם אדם) שמאכלו
יותר מאשר שאר בני אדם, או
מי שהולך אחר מעיו, אם פגש
באותו רע עין, ישחט עצמו ולא
יאכל מלחמו, שאין לחם רע
בעולם חוץ מאותו לחם של
בעל עין הרע. מה כתוב? כי לא
יוכלון המצרים לאכל את

למהוי כחדא בלא פרוּדא כלל. בגין דקול
איהו כלל, דבור איהו פרט. ועל דא כלל
אצטרין לפרט, ופרט אצטרין לכלל. דהא
לית קול בלא דבור, ולית דבור בלא קול.
ועל דא אתי מלבנון כלה וגו', דעקרא
דתרוייהו מלבנון קא אתיין.

תשורי מראש אמנה: דא איהו גרון,
דמתמן נפקא רוחא לאשלמא
כלא, (נ"א בלה) מרזא דלבנון סתים וגניז.
מראש שניר וחרמון: דא איהי לישנא
רישא ואמצעיתא, דמחתכא לדבור.
ממענות אריות: אלין אינון שינים. מהררי
נמרים: אלין אינון שפון, שלימו
דאשתלים בהו דבור.

ואלה שמות בני ישראל. רבי חייא פתח,
(משלי כ"ג) אל תלחם את לחם רע עין
ואל תתאו למטעמתיו. אל תלחם את לחם
רע עין, בגין דנהמא או הנאה דההוא בר
נש דהוי רע עין, לאו איהו כדאי למיכל
ולאתהני מניה. דאי כד נחתו ישראל
למצרים, לא יטעמון נהמא דמצראי, לא
אשתבכו בגלותא, ולא יעיקון לון מצראי.
אמר ליה רבי יצחק, והא גזרא אתגזר.
אמר ליה, כלא איהו כדקא יאות,
דהא לא אתגזר במצרים דווקא, דהא לא
כתיב (בראשית ט"ו) כי גר יהיה זרעך בארץ
מצרים, אלא בארץ לא להם, ואפילו
בארעא אחרא.

אמר ר' יצחק, מאן דאיהו בעל נפש, (ס"א
לא יבול עם בר נש) דמיכליה תיר משאר
בני נשא, או מאן דהוא אזיל בתר מעוי, אי
אערע בההוא רע עין, וכוס גרמיה ולא ייכול מנהמא דיליה, דלית